

ดีแต่ปาก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม เวลาตั้งใจฟังธรรม เพราะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อคั้น รื้อคั้นมานี้สิ่งนี้มันมีคุณค่ากับในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นการยืนยัน ยืนยันเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญกุศลมาขนาดนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นปัจจุจัดตั้งเป็นสันติภูมิจโกในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คนที่มีอำนาจวาสนาบารมีขนาดนั้น เวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เขารับประกันว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีความรู้เท่าเราโดยอาหารตาบส อุทกตาบส เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธ เวลามีคนค้าประกันนะท่านปฏิเสธ แต่เวลาท่านตรัสรู้ธรรมเองโดยชอบท่านยืนยันในใจของท่าน เห็นไหม ท่านยืนยันในใจของท่าน นั่นนะสวยวิมุตติสุข สวยวิมุตติสุขมันมีคุณค่าไฉ

คำว่า “มีคุณค่า” นี้ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอำนาจวาสนาขนาดนั้น เวลาเข้าไปสัมผัสธรรมอย่างนั้น มันเป็นการยืนยันในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ ๒,๐๐๐ กว่าปี นี้ ๒,๐๐๐ กว่าปีมันมาจากไหน มันมาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาจากเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อสัตว์ชนสัตว์ มาในใจของพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ มาในใจของสังฆะในสมัยพุทธกาล แล้วสงฆ์ในสมัยนี้ก็สมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นไฉ

นี่ฟังธรรมๆ ฟังธรรม ธรรมะมันมีคุณค่าอย่างนั้นไฉ ถ้ามันมีคุณค่าอย่างนั้น สิ่งที่มีคุณค่าอย่างนั้นเป็นสัจธรรมอย่างนั้น แล้วมันส่งต่อกันมา ๒,๐๐๐ กว่าปี เห็นไหม เวลาบอกว่า เวลาฟังธรรมๆ นี่เป็นสิ่งที่น่าเอือมระอา มันเอือมระอามาจากกิเลสไฉ กิเลสมันอยากกินอิม

นอนอุ่นใจ เวลากิเลสมันกินอึดมนอนอุ่นมันพอกพูนกิเลสในใจของมันใจ เวลามันพอกพูนในใจ กิเลสของมันแล้วมันก็ทำความเลวทรามในใจของมันใจ

แต่เวลาฟังธรรมๆ นี่เป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย แต่ถ้ามันเป็นการสุขหัวกันเรื่องของกิเลส ตัณหาความทะยานอยากมันเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม มันน่ารักใจ แต่ถ้ามันเป็นธรรม ฟังธรรม เห็นไหม ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพราะกิเลสมันกลัวธรรมใจ มันกลัวสัจธรรม มันกลัวความจริง มันไม่กล้าสู้กับสัจจะความจริง มันจะหลบหลีกอยู่ในสังขะนั้น

แต่ถ้าเป็นจริง ความจริงๆ เห็นไหม ความจริงมาตีแผ่ ตีแผ่สิ่งที่ฟังธรรมๆ เวลาฟัง ธรรมนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม เห็นไหม นี่วันมาฆบูชา สงฆ์ ๑,๒๕๐ องค์เป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นเลย เวลาเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นเลยนะ องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ ทำไมต้องแสดง นั่นพระอรหันต์นะ พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมนะ

ไอ้พวกเรากิเลสเต็มหัว เวลากิเลสเต็มหัวสิ่งที่ฟังธรรมๆ ฟังธรรมนี้สัจธรรมอันนั้น ถ้า สัจธรรมความจริงอันนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ใจ ถ้าไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริงสิ่งที่แสดงออกมานั้นแสดงออกมาจากอะไร

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงที่เราเข้าไม่ถึง ความจริงที่เราไม่รู้ไม่ได้ใจ ความจริงที่เราไม่รู้ ไม่ได้เพราะเรามีกิเลสตัณหาความทะยานอยากใจ กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันปกคลุมใน หัวใจของเราใจ ถ้ามันปกคลุมหัวใจของเราแล้วของเรา เห็นไหม เราก็ต้องการความ สะดวกสบาย ความสะดวกสบาย เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน เวลาท่านสะดวกสบาย ท่านบอกนั่นล่ะเป็นทางออกของกิเลส นั่นล่ะเป็นทางเสื่อม มันจะมีแต่ ทางเสื่อม มันมีแต่ทางล้มเหลว มันไม่มีความจริงหรอก

แต่ความทุกข์ความยาก นี่คนมักง่ายมันจะได้ยาก ไอ้คนที่มูมานะบากบั่น คนเราจะล่วง พันทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ แล้วความอดุสาหะ ความ อดุสาหะด้วยความถูกต้องตรงดีงาม ไม่ใช่ความอดุสาหะแบบคนไม่มีปัญญาใจ เวลาความอดุสาหะ ของคนไม่มีปัญญานะ อดุสาหะขนาดไหนมันก็ได้ผลหรอก ถ้าอดุสาหะ เห็นไหม มันต้อง เพียรชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระวังชอบ ความจริงต้องตามความชอบธรรม แล้วความชอบ

ธรรมมันอยู่ที่ไหน

ความชอบธรรมของกิเลสมันก็ความชอบธรรมของเรานี้ ถ้าถูกใจละเป็นธรรม ถ้าผิดใจ เป็นเรื่องกิเลส แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะฝืนกิเลสของตน ๆ ก็ฝืนในใจ ของตนนั้นนะ ฝืนความพอใจของตน ใจมันพอใจสิ่งใดละ มันก็พอใจแต่มันก็จะนอนกระดิก ตีนอยู่นั้นนะสิ

แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริง เห็นไหม ดูลิ มันตื่นตัวทั้งนั้นนะ มันตื่นตัวมันจะรื้อค้น มันจะหาตัวตนของเราให้เจอ ถ้าหาตัวตนของเราให้เจอ เห็นไหม นี่ที่เราभावขกันนี้ เราบวช กันแล้วเราทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าทำความสงบใจเราเข้ามา เห็นไหม ในพระไตรปิฎกเขา บอกไว้แล้ว ถ้าใครทำความสงบของใจได้นี้มีบ้านมีเรือนหลังหนึ่งที่อยู่อาศัย ดูลิ คนเรา เห็น ไหมคนไร้บ้าน ๆ ต้องอาศัยนอนตามชายคาบ้านคนอื่นทั้งนั้น นี่เราก็มาอาศัยนอนชายคาใน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในบ้านในเรือนของสังฆะ ในบ้านในเรือนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ เราก็บวชมาแล้วก็มา อาศัยธรรมวินัยนี้ไว้หาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ดำรงชีพอยู่ด้วยธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ตัวเองไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันในหัวใจของตน ถ้ามีสิ่งใดที่เป็นขึ้นเป็นอัน ในหัวใจของตน นั้นนะเรามีบ้านมีเรือนของเราใจ ความอบอุ่นของใจ ใจมันอบอุ่นนะ

นี่ที่เรารื้อค้น ๆ เห็นไหม เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ใคร ๆ ก็รู้ได้ผลของทุกขนะ ใคร ๆ ก็พูดถึงความทุกขนั้นได้ แต่ความทุกขนั้นเป็นความทุกขเปลือก ๆ ใจ ยังไม่เห็นความทุกขจริง ในหัวใจใจ ถ้าความทุกขจริงในหัวใจ เห็นไหม อวิชชา อวิชชาคือความไม่รู้ ไม่รู้จักตัวตนของ ตน ถ้าไม่รู้จักตัวตนของตนมันก็เป็นอวิชชา แต่รู้จักตัวเรา เห็นไหม เป็นวิชาละ ๆ เพราะวิชามัน จะเริ่มค้นคว้า มันจะเริ่มค้นแสวงหาความจริงของตน ถ้าความจริงของตน นั้นนะถ้ามันมีความ จริงในใจของตนมันเป็นอย่างนั้น

นี่ฟังธรรม ๆ ฟังธรรมตอกย้ำกันอย่างนั้น ถ้าฟังธรรมตอกย้ำอย่างนั้นนะ เวลาองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม เห็นไหม สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้ว เห็นไหม สิ่งที่มีแก่นแก้วความสงสัยของตน นี่ตอกย้ำความเป็นจริงในใจของตน ถ้าตอกย้ำความ

จริงในใจของตน นั่นเป็นความรื่นเริงอาจหาญใจ เรามาฟังธรรมกันเพราะเหตุนี้ ถ้าไม่ฟังธรรมด้วยเหตุนี้ มันมีแต่ความเหลวแหลก มีแต่ความเหลวไหล เหลวไหลทั้งนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระอานนท์ ถึงวิสสารพราหมณ์ ถ้ามถึงวัชชีบุตร นี่สิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บอกถึงข้อปฏิบัติของเขา ๑๖ ข้อหรือ ๑๒ ข้อ นั่นนะ นี่มันประชุมกันเนื่องนิศย์ ให้เชื่อผู้ใหญ่ ให้เชื่ออะไรนี้ ถ้ามีความสามัคคีกันอย่างนั้น นะอชาตศัตรูไปตีเท่าไรก็ไม่แตก ให้วิสสารพราหมณ์เข้าไปยุไปแหย่ ให้มันแตกให้มันแยก พอมันแตกมันแยกเข้าไปโจมตีนี้แตกหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน สามัคคีคือโบสถ์ สิ่งที่เราลงสามัคคีคือโบสถ์ เห็นไหม สามัคคีคือโบสถ์สิ่งที่เป็นความสามัคคี สงฆ์ที่มีความสามัคคีกัน สงฆ์ที่มีความรื่นเริงต่อกัน สงฆ์ที่มีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ช่วยเหลือเจือจานกัน เนี่ยสงฆ์จะอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ไม่ใช่ขัดแย้งๆ กันตลอดเวลา ขัดแย้งกันมันมีประโยชน์อะไร มันไม่มีประโยชน์แม้แต่เราละ ตัวเราเป็นสกั้งค์ มันเหม็น เข้าที่ไหนก็ไม่ได้

นี่แต่ถ้าเป็นธรรมๆ นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ อยู่ที่ไหนเวลาออกพรรษาแล้ว พระถ้าได้รับภจันแล้ว เวลาตัดเย็บผ้าแล้วไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครประพฤติปฏิบัติขึ้นมาสิ่งใดขาดตกบกพร่องก็ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแก้ไขๆ นี่สิ่งที่แก้ไขๆ เหมือนกับครูบาอาจารย์เราเลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เห็นไหม เวลาใครไปประพฤติปฏิบัติมีสิ่งใดที่ลั้งเลงสยในใจก็ไปหาท่าน มีอะไรไปหาท่านๆ เรามีอะไรลั้งเลงสยนั้นลั้งเลงสยนั้นนะภาษาธรรม ภาษาธรรมคือภาษาใจ ภาษาใจคือภาษาที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาภาษาประพฤติปฏิบัติสุขทุกข์ในใจทุกคนก็รู้ได้

เวลาคนเรา เห็นไหม ภาษานี้ดีแต่ปาก เวลาปากกับปากตีมาก เวลาปากนะเที่ยวทิ่มเที่ยวตำเขา นี่ดีแต่ปากไม่มีสิ่งใดเป็นความจริงเลย ดีที่หัวใจสิ ถ้าใจมันดีนะ เวลาปากมันดี ดีจากใจที่สะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ ด้วยอะไรก็ด้วยพระโอษฐ์ ธรรมะจากพระโอษฐ์ๆ ธรรมะจากปากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเป็นความจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็เป็นความจริงใจ

แต่ถ้าเป็นเทวทัตๆ นะ นั่นใจดีแต่ปาก นี่ขอพรๆ ที่จะทำตามความเห็นของตน แต่ใน

ใจของตนสกปรก สกปรกเพราะอะไร เพราะตัวเองจะปกครองสงฆ์ ตัวเองจะมีอำนาจ ใจอยากมีอำนาจมีบารมี อยากใหญ่อยากโต อยากจะปกครองสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ชราภาพแล้ว ควรจะยกให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ปกครองสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระสารีบุตรพระโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวายังไม่ให้เลย

สิ่งที่ให้ปกครองสงฆ์ ให้สงฆ์ปกครองกันเอง สงฆ์ที่ปกครองกันเอง สงฆ์ที่มีสัมมาทิฐิ สงฆ์ที่มีความถูกต้องดีงามเขาจะปรึกษากัน เขาจะใคร่ครวญ นี่หาผลประโยชน์คุณงามความดีต่อกัน นั้นนะให้ปกครองกัน ปกครองกันโดยสภาคะ โดยสังฆะ โดยสงฆ์นี้เขาปกครองกันอย่างนั้น ไม่ใช่ไอ้ดีแต่ปาก ที่มำเขาไปทั่ว แล้วจะปกครองเอาอะไรมาปกครอง นี่ในนี้ใจมันสกปรก ใจ

แต่ถ้าใจมันสะอาดนะๆ เห็นไหม ดูลิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้วิมุตติสุขๆ ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะจากพระโอษฐ์ๆ มันก็ออกมาจากพระโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นแหละ สุดท้ายแล้ว ๒๐๐ ปีแล้วถึงได้มาจดจารึกกันนะ ถึงได้จารบบนใบลานมา แล้วก็สืบต่อกันมาๆ

สืบต่อกันมานั้นมันก็เป็นทฤษฎีทั้งนั้น เวลาพระเจ้าอโศกมหาราช เห็นไหม นี่เวลาอาจารย์ของท่าน ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว เวลาพระเจ้าอโศกมหาราชถึงได้มาเผยแผ่ธรรม ทำสังคายนา เวลาคนที่บุญวาสนานะ เวลาเข้ามาสู่สังฆะความจริงนะ เวลาเผยแผ่ธรรมนะมันเป็นประโยชน์สร้างประโยชน์ๆ คำว่าสร้างประโยชน์ก็สร้างประโยชน์เพื่อตัวตนก่อน เพราะผู้ใดทำประโยชน์ผู้นั้นจะได้บุญกุศลนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ทำสิ่งใดละ นี่ไปกวาดลานเจดีย์ ไปส่งเสริมสิ่งที่เป็นคุณธรรม สร้างสมบารมีแต่ละภพแต่ละชาติ สร้างสมกันมาอย่างนั้นจนจิตใจมันแก่กล้าขึ้นๆ พอแก่กล้าขึ้นเป็นหัวหน้าสัตว์ เห็นไหม ดูลิ เสียสละชีวิตเพื่อห่มุคณะ เสียสละชีวิตของตนเพื่อปกป้องฝูงของตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในสุดตันตปิฎก ในพุทธประวัติมีมหาศาลเลย เวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณย้อนอดีตชาติไปไม่มีต้นไม่มีปลาย ทำคุณงามความดีมาๆ อย่างพวกเรา นี่ปรารถนาพระโพธิสัตว์ๆ เห็นไหม เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ได้พยากรณ์

นะ มันยังเปลี่ยนแปลงได้ไง มันยังพลิกแพลงได้ไง เช่นหลวงปู่มั่นท่านก็ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ แต่ถึงเวลาแล้วเห็นไหม ท่านระลึกของท่าน ถ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ต่อไปข้างหน้าก็จะได้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็ได้เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แต่ในชาติปัจจุบันนี้ถ้าเราประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกซ์ เราก็จะเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน

แต่พระอรหันต์ที่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอำนาจวาสนาบารมี เห็นไหม ดูลิ เวลาลงมาจากดาวดึงส์อย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จะเป็นบุญบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเปิดโลกธาตุนี้ แต่นั่นก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ฉะนั้นเมื่อเป็นพระอรหันต์เหมือนกันเลยตัดใจ นี้ว่าเป็นสาวกสาวกะ ลาพระโพธิสัตว์นั้นแล้วประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนมาเป็นหลวงปู่มั่นเรานี้ ท่านมีอำนาจวาสนาบารมีอย่างนั้น ได้สร้างสมบารมีมาอย่างนั้น หัวใจที่คิดดี ๆ ใฝ่ดี ๆ มาอย่างนั้น

แต่ถ้าดีแต่ปาก ปากมันดี แต่หัวใจมันเลวทราม พอหัวใจมันเลวทรามมันปกปิดกิเลส ตัณหาความทะยานอยากเอาไว้ มันมีผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ของกิเลสใจ ไม่ใช่ผลประโยชน์ของธรรมนะ ถ้าผลประโยชน์ของธรรมชื่อตรงใจ พูดอย่างไร ทำอย่างนั้น ทำอย่างไร พูดอย่างนั้น คิดอย่างไร ทำอย่างนั้น

แต่ถ้ามันผลประโยชน์ทับซ้อน นี้ใจมันสกปรกใจ มันคิดอย่างหนึ่ง เวลามันพูดมันพูดไปอีกอย่างหนึ่ง เวลาพูด ๆ ถึงธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ พวกดีแต่ปาก แต่ถ้ามันมีอำนาจวาสนาบารมีนะ เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ ๆ ปากมันดีแต่ใจมันสกปรก ถ้าใจมันสกปรก เห็นไหม นี่ศึกษา เราศึกษาด้วยปาก ศึกษาด้วยสมอง ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ

เวลาธรรมะจากพระโอษฐ์ ๆ จากโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันสะอาดบริสุทธิ์มาตั้งแต่จากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วพระโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม ๆ นี้เวลาเราศึกษา เห็นไหม ศึกษาได้ด้วยอายตนะ ด้วยการฟังมา ถ้าฟังมา เห็นไหม มันมาจากภายนอกใจ ศึกษามาก็จำมาได้ พอจำมาได้ก็แต่ดีปาก ปากมันก็พูดได้แต่ใจมันไม่ยอมรับใจ

พอใจมันไม่ยอมรับที่เรามาบวชเป็นพระกันนี้ เพราะเราจะมาประพฤติปฏิบัติ เอาหัวใจ

ของเรา เห็นไหม ดูแลหัวใจของเราให้มันเข้าสู่ธรรม ถ้าดูแลหัวใจของเรา ใจที่มันคึก ใจที่มันคะนอง ใจที่มันทุกข์ที่ยากๆ สิ่งทีผลประโยชน์ทีได้รับมาคือความทุกข์ แต่ใจที่มันสงบระงับ ใจที่มันปลอดโปร่ง ผลของมันคือความสุข มันยืนย่นมาเป็นปัจฉัตตัง เป็นสันติภูมิลูก ยืนย่นมาจากหัวใจ

แล้วคนทีมีอำนาจวาสนานี้ เห็นไหม เวลาเขาชื่อตรงนีใจมันทุกข์อย่างนี้ มันพูดออกไป มันจะพูดออกไปมันก็มีแต่ความทุกข์ใจ มีความทุกข์เวลาเข้าไปหาครูบาอาจารย์ เห็นไหม เวลาพูดออกมามันพรั่งพรูออกมาจากความทุกข์ทั้งนั้น มันไม่มีความสุขเลย แต่ถ้าปากมันดี หัวใจมันมีแต่ไฟลน หัวใจมันมีแต่ความเร้าร้อน แต่เวลามันพูดๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ นีดีแต่ปากๆ มันดีอย่างนั้นใจ ปากมันดีแต่ใจมันทุกข์ พอใจมันทุกข์แล้วมันรักษาใจของมันไม่ไหวใจ รักษาใจไม่ได้มันก็เปลี่ยนแปลงพลิกแพลงออกมาเป็นสิ่งที่ทิ่มตำคนอื่นใจ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ เพราะเขาปิดกั้นไว้ ดูสิ เวลาทีเราประพฤติปฏิบัติกัน เห็นไหม มักน้อยสันโดษ อายตนะ เห็นไหม ดูสิ ไ้โปฏิละๆ ไ้บานเปล่า เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โปฏิละไ้บานมาเปล่ามาแล้วหรือ โปฏิละไ้บานเปล่าไปแล้วหรือ เพราะโปฏิละเขามีสติปัญญาของเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนี้มันต้องมีเหตุผลทั้งนั้น ถึงพยายามจะออกทดสอบ คือจะออกปฏิบัติ

เวลาปฏิบัติก็ไปปฏิบัติกับสามเณรน้อย สามเณรน้อยสอนนะ ร่างกายนี้เปรียบเหมือนจอมปลวก ปิดชะ ๕ รู ตา หู จมูก ลิ้น กาย เปิดหัวใจไว้ รอจับเหยตัวนั้นนะ เหยตัวนั้น ไ้เหยตัวในใจนั้นนะจับมันให้ได้ นั้นใจ ท่านทีพิจารณาของท่าน เห็นไหม นีปิดตา หู จมูก ลิ้น กาย ปิดทวารทั้ง ๕ เปิดหัวใจไว้ๆ รอจับเหยตัวนั้นใจ

ทำความสงบใจเข้ามาๆ เห็นไหม ไ้เหยตัวนั้นคือไ้ใจดวงนั้น ใจดวงนั้นไ้วิชชาตัวนั้น ไ้สิ่งทีมันวิชชาครอบงำอยู่นั้น นีใจ เวลาโปฏิละๆ ไ้บานเปล่าๆ นีจำธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เห็นไหม มีลูกศิษย์ลูกหา ๕๐๐ เทศนาว่าการได้ทั้งนั้น แต่หัวใจมันว่างเปล่า ว่างเปล่า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเตือนแล้วยังได้สตินะ ยังคิดว่ถ้าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนี้ต้องมีเหตุผล นีไปใคร่ครวญของตนๆ

พอใคร่ครวญของตนเห็นโทษของมัน เห็นไหม ลักสะหนือออกจากหมู่คณะ คือมีลูกศิษย์ ๕๐๐ หนีจากลูกศิษย์ ๕๐๐ นั้นไป ไปวัดกรรมฐานไปขอประพฤติปฏิบัติ ไปขอทดสอบใจ แบบที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกโบลานเปล่า ๆ นะ ความจำเปล่า ๆ ความรู้เปล่า ๆ ความรู้ของตนมันไม่มีใจ

นี่ใจ มันมีแต่ปากแต่ใจมันสกปรกใจ พอใจมันสกปรกนี้เวลาจะศึกษา เห็นไหม สามเณรน้อยบอกว่าเราจะเอากอไผ่ เข้าไปตัดกอไผ่ให้ห่มผ้าไป เราจะตัดน้ำให้ห่มผ้าลงไป ทรมาณ ๆ ว่าจะยอมลงหรือไม่ ถ้ามันไม่ยอมลงมันทำไม่ได้ นี่มันก็ดีแต่ปาก ดีแต่เปลือกนะ แต่หัวใจมันปลิ้นปล้อน มันลงไม่ได้หรอก

แต่ถ้ามันลงได้มันลงอะไร ลงในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ลงในสัจจะความจริงอัน นั้น ถ้าลงในสัจจะความจริงอันนั้น เนี่ยเห็นว่าจริงใจ ๆ ถึงบอกถึงจอมปลวกนั้น ถ้าถึงจอมปลวกนั้นพยายามปิดทวารทั้ง ๕ จับเอาตัวเหี้ยในใจของเราให้ได้ ถ้าจับตัวเหี้ยในใจของเราได้ มันสงบระงับ ถ้าสงบระงับแล้วความกระทบกระเทือนไม่มีหรอก ความกระทบกระเทือนนะมัน ก็ไอ้เหี้ยตัวนั้นก่อน ไอ้เหี้ยในใจนั้นมันกระทบกระเทือน ไอ้เหี้ยในใจดวงนั้นมันคิดพลิกแพลง มันคิดเล่ห์กลเพื่อจะเหยียบย่ำคนอื่น เพื่อจะอยู่เหนือเขา ไอ้เหี้ยตัวนั้นนะ

ถ้าไอ้เหี้ยตัวนั้นมันสงบลง มันจะไปเหยียบย่ำใครได้ มันจะไปทำลายใครได้ มันทำไม่ได้ เพราะอะไร เพราะไอ้เหี้ยตัวนั้นมันแสดงออกนะ ไอ้เหี้ยตัวนั้น เหยี้ยมันฟาดวงฟาดงาในใจของเรา ๆ แล้วยังจะไปเหยียบย่ำคนอื่น นี่มันดีแต่ปาก ปากมันดีแต่ความจริงมันไม่มีใจ

แต่ความจริงในใจ เห็นไหม เวลาบวชเป็นพระ พอบวชเป็นพระนี่เราเสมอกันด้วยศีล ๒๒๗ แล้วศีล ๒๒๗ เห็นไหม มันต้องลงอุโบสถสามัคคี มันต้องมีสามมีจิกรรม ร่วมกระทำกรรมด้วยกัน นี่สามมีจิกรรม เห็นไหม ดุสิต เวลาพระเณรนะ ถ้าขาดตกบกพร่องมีอาบัติหนัก ห้ามร่วมสามมีจิกรรม ห้ามลงอุโบสถ ถ้าลงอุโบสถแล้วนี่เป็นโมฆะ ถ้าลงเป็นโมฆะเป็นโมฆะทันที เป็นโมฆะก็การกระทำไม่มีผล

เวลามันต้องอยู่กรรม อยู่กรรมแล้วต้องอัphanขึ้นมาให้เป็นเสมอกันเป็นปกติตตะภิกษุ เป็นภิกษุเสมอกันถึงจะร่วมอุโบสถสามัคคีอุโบสถสังฆกรรมได้ ถ้าอุโบสถสังฆกรรมได้ เห็นไหม นี่มันเสมอกัน ๆ มันมีใครใหญ่ใครต่ำ มีใครสูงใครต่ำกว่ากัน ไม่มีหรอก มันมีแต่

คุณธรรม ๆ เห็นไหม คนคนนั้นเป็นคนดี เห็นไหม ปากกับใจตรงกัน ชื่อตรงต่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้อำบัติเล็กน้อยก็ไม่ก้าวล่วง แม้แต่คำสอนของครูบาอาจารย์ก็ยกไว้ เห็นไหม ยกไว้ ดูลิ เวลาขอนิสัย ๆ นี่ขอนิสัยอุปัชฌาย์ ถ้าอุปัชฌาย์เห็นไหม สิ่งใดที่ขาดตกบกพร่องก็มีข้อวัตรปฏิบัติ อุปัชฌาย์ก็ต้องดูแลลูกศิษย์ลูกหา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้คำจูงกัน ให้ดูแลกัน ให้สามัคคีกัน ให้มั่นคงต่อกัน เพื่อ! เพื่อหัวใจ เพื่อความสงบระงับ เพื่อความสะดวก ตรงนี้สำคัญมากที่สุดเลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านปกครองดูแล ท่านหวังตรงนี้ที่สุด หวังตรงที่ว่านี่เวลาจะประพฤติปฏิบัติแสนทุกข์แสนยาก

เวลาคนปฏิบัตินะ เวลาเรื่องนรกสวรรค์เขาก็ไม่เชื่อกันอยู่แล้ว โลกนะแล้วเรื่องกิเลสเหวอ ไอ้ทุกกฏตดก็หาย ปาจิตตีย์ซี้ก็หาย เราฟังพระเขาพูดกันอย่างนี้นะ เขาถูกขขนาดนั้นนะ ทุกกฏตดก็หาย ปาจิตตีย์ซี้ก็หาย มันไม่เห็นเลย มันไม่เห็นถึงธรรมวินัยเลย มันไม่เห็นถึงความ เป็นจริงในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย แล้วมันยังพูดเหยียบย่ำ พูดย่ำยี พูดดูถูกดูแคลนแล้วมันจะเชื่ออะไร ถ้ามันไม่เชื่ออะไรมันก็ไม่ลงใจใครทั้งสิ้น ๆ มันจะทำอะไร มรรคผลมันจับต้องได้อย่างไร

แต่เวลาทุกข์ในหัวใจมันเผาผลอย่างไร มันเผาผล ทุกข์ไม่ต้องพูดถึง อดอาหารมือเดียวก็รู้ หิวไม่กินน้ำก็รู้ ทุกข์แล้วนั่งอยู่ไม่ลุกก็รู้ ทุกข์มันมีของมันอยู่แล้วนะ ทุกข์คือกิริยาที่ทนอยู่ไม่ได้ แล้วทนอะไรได้บ้าง ใครทนอะไรได้บ้าง ไม่มีใครทนอะไรได้เลย เรียกร้องหาแต่คนมาคอยดูแล เรียกร้องแต่ให้คนคอยช่วยเหลือ แต่ไม่มีขันติบารมี ไม่มีความอดทนใดๆ ทั้งสิ้น นี่อ่อนแอ ไม่สู้ แล้วเราจะไปสู้กิเลสอย่างไร

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงนักรบ เวลาเราภูมิใจกันนะ พระป่า พระป่านี่เป็นนักรบ เป็นพระปฏิบัติ เวลานั้นรบรบกับอะไร รบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยากในใจของตน เวลานั้นรบรบกับเขาไม่ใช่ไปรบที่ไหน กองทัพที่รบกันเขามียุทธศาสตร์ ยุทธวิธี มีอาวุธ เขาถึงออกรบได้ แล้วพระที่เป็นนักรบรบกับอะไร รบกับใคร ถ้ายังปากดีอยู่ที่นี่ จะรบกับใคร เวลาจะรบเขาสงบปากสงบคำลง อ่อนน้อมถ่อมตน

เวลาครูบาอาจารย์ของเราะ ที่มีชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณท่านอ่อนน้อมถ่อมตน เวลา

กับสังคมนะท่านตัวเล็ก ท่านแทบจะไม่มีตัวตนในสังคมเลย แต่จะมีอย่างเดียวเท่านั้นนะ เวลาแสดงธรรม เวลาหลวงปู่มันแสดงธรรมนี้ โอ้โฮ ฟ้าผ่า อยู่หลวงปู่เจี๊ยะมาหลวงตาท่านบอกเลย ถ้าเสียงดังขึ้นนะ โอ้ ฟ้าร้องๆ พอฟ้าร้องทุกคนจะรีบวิ่งเข้าไปเลยนะ จะไปฟัง เพราะครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติท่านจะคอยฟังว่าท่านพูดอะไร เพราะสิ่งนั้นพูดออกมามันมีคุณธรรม มีธรรมะออกมาจากเสียงนั้น เวลาใครฟังแล้วมันสะเทือนใจทั้งนั้นนะ นี่เวลาหลวงปู่มันเสียงดังขึ้นมาทุกคนจะวิ่งเข้าไปเลย แล้วหลวงตาท่านพูดประจำ เหมือนลูกน้อยๆ เห็นแม่ขึ้นมา หัวอกแม่ได้กินนมนะ ลูกน้อยหิวกระหายได้น้ำนมเพื่อดำรงชีพ

นี่ก็เหมือนกัน พระปฏิบัติขึ้นมาได้เสียงธรรม เสียงธรรมขึ้นมาให้รักษาหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น ผู้ที่หิวกระหายนั้น เวลาที่จะองอาจกล้าหาญก็องอาจกล้าหาญตอนแสดงธรรมนี้ ตอนแสดงธรรมนี้ต้องขาด! ขาด! ไม่มีสิ่งใดขวางหน้า ขาดหมด เพราะมันเป็นสัจจะมันเป็นความจริง แต่ถ้าเป็นสังคม ไม่มีตัวตน ครูบาอาจารย์ของเราไม่มีตัวไม่มีตน ไม่มีใครต้องการให้ใครรู้จัก อ่อนน้อมถ่อมตน

แต่อย่าให้แสดงธรรมนะ การแสดงธรรมนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฤทธิ์ที่ตีที่สุดคือการบันลือสีหนาท เวลาบันลือสีหนาทนะกิเลสหมอบหมด กิเลสกลัวแต่โดยสามัญสำนึก นี่เวลาอยู่ด้วยกันใครรู้ว่าใครมีคุณธรรม ใครไม่มีคุณธรรม คนจะมีคุณธรรม เขาก็จะรู้ตอนที่แสดงธรรมนี้แหละ ตอนพูดนี้แหละ คนโง่พูดมาพูดแบบโง่ๆ คนฉลาดพูดออกมานี้มีเหตุมีผล หลวงตาสอนประจำ “ในโลกนี้คนโง่มากกว่าฉลาดมาก” ถ้าคนโง่ไม่ต้องไปฟังมัน คนโง่จะกระแสสังคมไม่ต้องไปยุ่งกับมัน

คนโง่พูดคนหนึ่งกระต่ายตื่นตูม ใครพูดคนหนึ่งแม่งเชื่อหมดเลย คนฉลาดนะพูดเป็นลิบคนร้อยคนมันไม่ฟัง มันฟังไม่รู้เรื่อง คนโง่ละ นี่ดูสิ เวลาลูกตาลตกนะ ฟ้าผ่าๆ นี่มันวิ่งไปตายทั้งหมดเลย พญาราชสีห์นะสั่งให้หยุดเลย อะไรเกิดขึ้น ฟ้าผ่าๆ ที่ไหน ที่โคนต้นตาล ไปดูที่โคนต้นตาลฟ้าอะไรมันผ่า ไปถึงโคนต้นตาลลูกตาลมันตกลงมา กระต่ายมันตื่นตูม คนโง่ พวกนั้นชาหัก พวกนั้นตกเหวตกบ่อ พวกนั้นเสียชีวิตทั้งนั้นเลย คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก ถ้าคนโง่มากไปฟังมันทำไม อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่สน ไร้สาระ

โลกธรรม ๘ มันไม่มีสิ่งใดตกค้างในใจของผู้ที่มีคุณธรรม โลกธรรม ๘ แต่ถ้าเป็นเวลา

ธรรมแสดงออก ธรรมแสดงออกหมายถึงว่าเวลานั้นลือลือหนาท เวลาที่มันแสดงธรรมนะ นั่นนะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมมีจริงหรือเปล่า ถ้าพระธรรมมีจริงพระธรรมมันอยู่ ไหน แล้วพระธรรมที่ออกมามันออกมาเป็นอย่างไร นี่เวลาแสดงธรรม นั้นแหละถึงจะรู้ว่าโง่ หรือฉลาด จริงหรือเท็จ เวลามันเท็จขึ้นมามันพูดลุ่มๆ คล่าๆ งูๆ ปลาๆ จะว่างูก็เป็นปลา จะว่าปลาก็เป็นงู ก็เลยไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย

แต่เวลาเป็นธรรมแล้ว ต้อง! ปลาเป็นปลา งูเป็นงู ธรรมเป็นธรรม กิเลสเป็นกิเลส ไม่มี ก้ำกึ่ง ไม่มี! ถ้ามันเป็นจริง เห็นไหม ไม่ใช่ดีแต่ปาก ถ้าดีแต่ปากมันทิ่มตำเขา แอบอ้างเขาไป ทั่ว แล้วไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย ไม่มีประโยชน์กับใครทั้งสิ้น ไม่เป็นประโยชน์กับตนก่อนเลย ทำลายตนก่อนเลย ทำลายตนทำลายความน่าเชื่อถือของตน นี่ทำลายหมู่คณะ ทำลาย ความสงบร่มเย็น ทำลายคนที่มีโอกาสจะประพฤติปฏิบัติได้ให้ปฏิบัติไม่ได้ ทำลายคนที่มี ศรัทธาความเชื่อเพื่อมีเป้าหมายของเขา ทำลายให้มันเสื่อมจากศรัทธา ทำลายทั้งนั้นเลย ทำลายตั้งแต่ตนก่อน แล้วก็ทำลายคนอื่นทั้งนั้นเลย ถ้ามันดีแต่ปากที่มันมีวิชาในหัวใจของ มัน

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ เวลาเขาแสวงหา เขาแสวงหาธรรมนี้ แสวงหาครูบาอาจารย์ที่เป็น ธรรม เป็นผู้หน้าที่ดี ถ้าเป็นผู้หน้าที่ดี เวลาเข้าไปแล้ว เห็นไหม ทุกคนต้องสงบระงับ ถ้ามันมีความขัดแย้งในสิ่งที่เราดูเราเห็น เพราะมันเป็นเรื่องจริตนิสัย ก็ยกให้สู่วิจิตนิสัยของเขา เรา ให้ดำรงตนอยู่ในข้อวัตรปฏิบัติ นั้น เพราะว่าข้อวัตรปฏิบัติ นั้นมันเป็นกติกาสังคม มันเป็นกติกา ของพระป่า พระป่าเขาทำกันอย่างนั้น พระป่าตั้งแต่ท่านอาจารย์ใหญ่คือหลวงปู่มั่นท่านวางข้อ วัตรปฏิบัติมาให้ เป็นเครื่องอยู่ของใจ ให้หัวใจที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมที่จับต้อง ไม่ได้ให้มันอาศัย อาศัยเพาะเชื้อจนกว่าหัวใจมันเข้มแข็งขึ้นมา พอมันเข้มแข็งขึ้นมา เห็นไหม มันทำงานเป็นจริตนิสัย ทำงานเป็นความคุ้นเคย ทำงานแสดงออก

นี่จิตใจมันยิ่งใหญ่ขึ้นมา พอจิตใจมันยิ่งใหญ่ขึ้นมา สิ่งที่ทำนั้นทำเพื่อใคร ก็ทำเพื่อ สังคม ทำมาเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย วัตรปฏิบัติเห็นไหม วัตรปฏิบัติขึ้นมาเนี่ย วัตรปฏิบัติ วัตรในวัจ กุฎีวัตรคือวัตรในห้องน้ำ วัตรในศาลา วัตรในที่ล้างบาตร วัตรในโรงไฟ ทำมาเพื่อความเป็นอยู่ ของภิกษุ ภิกษุต้องอยู่ในข้อวัตรนั้น เพราะต้องได้อาศัย การอยู่อาศัยด้วยข้อวัตรนั้นก็ทำให้สิ่ง ที่เราจะใช้สอยนั้นสะอาด ทำสิ่งที่ใช้สอยนี้เพื่อสุขอนามัย เพื่อสุขอนามัยของร่างกายแล้วถ้า

ประพฤติปฏิบัติไปก็จะเป็นสุขอนามัยของหัวใจ ถ้าหัวใจมันมีสุขอนามัยขึ้นมา เห็นไหม มันมีศีล มันมีช่องทาง มันไม่อันตู่ใจ ไม่ใช่ปฏิบัติไปแล้วจะมีแต่มีติดบอดใจ ปฏิบัติไปแล้วไม่มีหนทาง มีติดต่อกเลย นี่หลวงปู่สอนท่านบอกเลย มรรค ๘ มีดี ๘ ด้านเลย มีติดต่อกเลย นี่เพราะอะไร เพราะปากดีใจ หัวใจมีติดบอดใจ ไม่มีธรรม ไม่มีสิ่งใดให้มีแสงสว่างให้ใจมันเดินไปได้ใจ

แต่ถ้ามันมีศรัทธามีความเชื่อ มันมีหัวใจในหลักธรรมนะ นี่ทำตัวให้ดี ๆ ทำตัวเราให้ดี อย่าไปเบียดเบียนคนอื่น อย่าไปกระทบกระเทือนใครทั้งสิ้น การกระทบกระเทือนนะสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้น กรรมคือการกระทำ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไอ้คนทำนั้นละกิตติศัพท์ของมันรำลือ ใคร ๆ ก็ได้รับผลกระทบ แต่ผลกระทบมันไปนั้น กลิ่นของศีล กลิ่นของธรรม แต่ถ้าคนทำคุณงามความดีในสังคมก็มองเห็นผิด เวลาครูบาอาจารย์ที่ทำคุณงามความดีนะ สังคมเขาเบียดบีบใส่โทษมันก็เรื่องของสังคม ถึงเวลาแล้วนะ ดุสิต โครงการช่วยชาติของหลวงตานะ พอเสร็จโครงการช่วยชาติไปดุสิต ใคร ๆ ก็มาขอขมา ใคร ๆ ก็ขอขมา คนนั้นปากเบี้ยว คนนั้นปาก คนนั้นเป็นอัมพฤกษ์ คนนั้นลุกไม่ได้ นี่เวลาสำนึกได้ก็มาขอขมา ๆ นั้นใจ เพราะอะไร เพราะเขาทำของเขาเอง

นี่ก็เหมือนกัน ใครทำคนนั้นได้ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่าง ๆ กัน แล้วใครทำกรรมสิ่งใดกรรมนั้นมันให้ผลกับจิตดวงนั้น จะหน้าขึ้น ฉันไม่รู้ ฉันไม่เห็น เออ กรรมคือกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มันต้องได้ของมันอยู่วันยังค่ำ กรรมมันให้ผลของมันแน่นอน ไม่ต้องมาจัดฉาก ไม่ต้องมาสร้างภาพ ไอ้สร้างภาพนะมันเป็นการลงทุนนะ

ทางโลก เห็นไหม การประชาสัมพันธ์ ๆ ต้องใช้เงินใช้ทอง อย่างเช่นการเมืองนะ เขาทำงานการเมืองกัน การทำงานการเมืองก็แจกตั้งค์ใจ ซื่อให้เขารักกูนี้ ทำงานการเมืองนะลงทุนทั้งนั้นนะ นี่ใจ เวลาจะให้คนรักต้องลงทุนทั้งนั้นนะ เทียวทิมเทียวดำเทียวสอเทียวพลอเทียวยุ เทียวแยงเทียวตะแคงร่วนั้นนะทำงานการเมือง จะให้เขารัก หมาที่ไหนมันจะรัก ความลับไม่มีในโลก ช้าหรือเร็วมันต้องคนรู้แน่นอน มันดีไปไม่ได้หรอก

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม โดนทิม โดนตำขนาดไหน เวลาเรื่องมันแดงขึ้นมาขอขมาลาโทษทั้งนั้นนะ แต่เวลาขอขมาลาโทษครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านไม่เคยถือโทษโกรธใครเลยนะ เป็นผลของวิญญูะ คือมันมีเวรมี

กรรมต่อกัน แล้วเกิดมาพบกัน พอเกิดมาพบกันมันนี่ก็คือกรรมไง กรรมมันให้ผล กรรมมันมีการกระทบกระทั่ง สิ่งที่กระทบกระทั่งกันไปแล้ว เห็นไหม นี่ผลของวิญญูะ เราไม่ไปติดข้องกับมัน

เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เขาก็ไม่จองเวรจองกรรมใครทั้งสิ้น เขาไม่จองเวรจองกรรม แต่เวลาปฏิบัติที่เขาเรียกปัจจุบันธรรม ปัจจุบันที่เกิดขึ้น การปัจจุบันนี้คือมันจะแก้ไขได้ไง เช่น หิวกระหายนี้เราดื่มน้ำก็หาย ถ้าเราหิวเราฉันทอาหารก็หาย เห็นไหม ถ้าง่วงนอนๆ นอนก็หาย แล้วถ้ามันไม่ได้นอนมันก็ง่วงนอนต่อไป นี่ไง กรรมก็คือกรรม

แต่ถ้ามันปัจจุบันๆ เห็นไหม เราจะแก้ไขกิเลส เวลาจะมาแก้กิเลส กิเลสก็อยู่ที่ปัจจุบันนี้ไง เวลาที่โดนผลกระทบนี้ไง แล้วมันโกรธไหม ถ้ามีปัญหาไหม มันมีผลกระทบอะไรไหม เราแก้ไขได้ไหม ถ้าเราแก้ไขได้ เห็นไหม เนี่ยธรรมโอสธ ธรรมโอสธมันจะแก้ไข แก้ไขตัดแปลง พอแก้ไขตัดแปลง ถ้ามันสำรอกมันคายของมัน เห็นไหม เวรกรรมสิ้นไปๆ ทั้งหมด เห็นไหม เวรกรรมสิ้นไปทั้งหมด เวลาแก้ไขกิเลสทั้งหมดแล้วจบสิ้นของกิเลส พ้นจากกิเลสไปๆ

นี่ไง มันสำคัญสำคัญตรงปัจจุบันนี้ ปัจจุบันที่แก้ไข ปัจจุบันที่คนจะมาพลิกแพลงนี้ แล้วปัจจุบันที่เขาจะแก้ไขนี้มันควรจะราบรื่น แล้วถ้ามันมีการกระทบกระเทือน เห็นไหม ความจริงสู้กิเลส กิเลสมันก็ใหญ่โตอยู่แล้ว กิเลสในใจของเรามันใหญ่โตมาก มันเหยียบหัวใจเราเนี่ยแบนแต่แต่อยู่แล้วนี้ เราก็พยายามจะงัดกับกิเลสอยู่นี้ แล้วไอ้ภัยข้างนอกมันยังโถมเข้ามาเนี่ย เห็นไหม

โลกธรรม ๘ เห็นไหม สิ่งที่มีมันกระทบกระเทือนมานี้ ไอ้เรา กิเลสเรามันก็แยะอยู่แล้ว ทำไมต้องให้คนอื่นมากระทบกระเทือนอีกล่ะ นั่นนะที่ไปซ้ำเติมเขาเนี่ยไง ถ้ามันไปซ้ำเติมนี้ผลกระทบมันกระทบอย่างนี้ไง แต่ถ้าเรามีแต่ความสามัคคี เรามีแต่ความรื่นเริง เรามีแต่โอกาสมีจิตใจที่เป็นสุภาพบุรุษ เห็นไหม เปิดโอกาสให้เลยนะ ใครจะนั่งตลอดรุ่ง ใครจะทำสิ่งใดเราจะช่วยกันดูแล ช่วยกันเงื่อนจวน เขาช่วยกันนะ นี่แล้วมีน้ำใจต่อกันด้วย

เว้นไว้แต่พูดเล่นพูดหัว คนที่เป็นบัดดี้นี้เขาจะพูดแหย่พูดเล่น การว่าพูดเล่นนั้น อีกเรื่องหนึ่งนะ เวลาเราจะเล่นเขาเล่นตอนที่เวลาเล่น เขาไม่ได้มาเล่นตอนปฏิบัติ นี่ดูสิ ที่ว่าหลวงปู่ขาวกับหลวงปู่แหวนเป็นบัดดี้นั้น เวลามาลาหลวงปู่มันมาปฏิบัติ สุดท้ายแล้วหลวงปู่ขาวหรือ

หลวงปู่แหวนนั่งภาวนา อีกองค์หนึ่งทำช้อวตรกวาดมาไง ไ้ที่นั่งอยู่นะ โอ้โฮ เราก็เป็นเพื่อนรักกันเลยนะ มาด้วยกันแท้ๆ เลยนะ นั่งปฏิบัติอยู่นี้ทำไมมากวาดแกลังกันอย่างนี้แน่ะ โกรธ ในใจมันขุ่นขึ้นมาแล้ว ลูกไอ้พระหลวงปู่แหวนหรือหลวงปู่ขาวที่ท่านกวาดมา พอกวาดมาๆ เห็นอ้าว เพื่อนปฏิบัติไม่รู้ รีบกลับเลยนะ กลับไปนั่งภาวนาบ้าง ไ้ทางนี้ไปถึงกวาดใหญ่เลย กวาดใหญ่

นี่ไง บัดดีเพื่อนกันนะ เวลาพูดเล่นพูดหัวอย่างนี้ ไ้มันสุดวิสัย เราไม่ได้ตั้งใจ อีกองค์หนึ่งบอกว่าไม่ได้ตั้งใจ ไม่รู้ๆ ก็เลยกวาด เห็นไหม ถึงเวลากวาดแล้วก็กวาดมาเลย อีกองค์นั่งภาวนาอยู่ ไ้ที่นั่งภาวนาอยู่ด้วยความรู้สึกเรานะ ถ้าเรารักใครเราก็หวังว่าเขารักเรา แล้วถ้าเขารักเรา เห็นไหม เรารักเขา เรามีน้ำใจต่อเขา แล้วเราทำความดีอยู่นี้ แล้วทำไมเขามากลั่นแกลังนี่คิดอย่างนั้นนะ ทำไมมากลั่นแกลัง ไ้คนที่กวาดมาก็ เอ้อ ก็กวาดมาโดยไม่รู้ พอเห็นก็ โอ๊ะ เขาภาวนาอยู่ รีบเลย รีบกลับ กลับไปปฏิบัติไปนั่งภาวนาบ้าง ไ้ทางนี้ไปไม่ไปกวาดเลยนะ ชัดใหญ่เลย

สุดท้ายแล้วกลับไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านเทศน์เลย ไ้โนว่าไปวิเวกด้วยกัน ไ้โนว่าไปปฏิบัติด้วยกัน ไปด้วยกันแล้วไปผิดใจกันอย่างไร ไปกระทบกระเทือนกันอย่างไร นี่ครูบาอาจารย์เล่าให้ฟัง มันมีทั้งนั้นนะ เวลาเราพูดเล่นพูดหัว เวลาเราเล่นเราก็เล่นด้วยการเล่นกัน แต่ถ้าเป็นความจริงๆ นะ เวลาปกตินะ เวลาเป็นปกติเราควรให้โอกาสต่อกัน ไม่ควรที่จะไปพูดให้อีกคนเก็บไปคิด

คนๆ หนึ่งเก็บไปคิดเก็บไปเสียเวลานี้ สิ่งนี้มันร้ายกาจเหมือนยาพิษ ยาพิษไปวางยาใครแล้วนะ ยาพิษกว่าจะคายได้ เหมือนคนฆ่าตัวตาย เวลากินยาไปล้างท้องนั้นนะ ล้างท้องกว่ามันจะออก ไ้นี้ยาพิษมันเข้าไปในใจแล้วนี้ กว่ามันจะปลดเปลื้องได้ กว่ามันจะบรรเทาได้ ทุกข์เกือบตาย แล้วเราก็ไปวางยาพิษ วางยาพิษคนอื่นไปเรื่อย บาปกรรมอันนี้จะทำให้ชีวิตมอดไหม้ ความเจริญข้างหน้าหาได้ยาก แล้วเวลาเกิดไปภพหน้าต่างๆ นะ เวลาเราทำเวรทำกรรมต่อละเรื่องอย่างหนึ่ง

ดูเจ้าหน้าที่ลี เจ้าหน้าที่ทำความผิดนี้โทษ ๒ ชั้น ๓ ชั้น เวลาฆราวาสเขาทำความผิดก็เรื่องหนึ่ง นี่เราเป็นภิกษุนะ เป็นนักรบ เป็นเจ้าหน้าที่แล้วทำความผิดกัน พยายามทำให้หัวใจ

มันเศร้าหมองไปเรื่อย ๆ ไร้สาระมากเลย ดูแล้วมันแบบว่าสังเวชนะ มันสังเวชมาก เพราะว่าเรา
 เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเห็นภัยในวัฏสงสาร มาบวชเพื่อจะพ้นจาก
 ทุกข์ แล้วเรื่องอย่างนี้ทำไมเก็บเอามาเป็นปัญหาได้ เรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องชีวิตประจำวัน
 เรื่องความดำรงชีวิต เรื่องประจำวัน ไม่ใช่เรื่องภาวาไปเจอกิเลสอะไรเลยนะ เรื่อง
 ชีวิตประจำวัน แล้วหลวงปู่มันท่านก็วางข้อวัตรไว้แล้วให้เข้าสู่ระบบ แล้วอยู่ในระบบแล้วนี่แล้ว
 ก็จบแล้ว แล้วตัดแปลงมัน ช่มชืดมัน สติต่อสู้กับมัน อย่าแฉลบอยู่ตรงนี้ ทำหน้าที่ อย่าไปยุ่ง
 เรื่องคนอื่น อย่าแฉลบออกไป อยู่ตรงนี้ทำตรงนี้ของเราให้ดี ทำหน้าที่ของเราให้ดี

ถ้ามันมีสติมีปัญหา เห็นไหม บังคับ ๆ แล้วเราจะชนะตนเอง ชนะเราไปเรื่อย เห็นไหม
 เป็นที่อยู่ของใจ ๆ เป็นเครื่องอยู่ให้เรามั่นคงแข็งแรง แล้วสุขภาพจิตแข็งแรงขึ้นมา นี่ แล้วต่อไป
 มันจะเห็นโทษ เห็นโทษตรงที่ว่า โอ้โฮ ถ้าเราพูดออกไปเขาต้องก็โกรธเรา ถ้าเราทำออกไป
 กระทบกระเทือนกัน เวลามันผ่านไปแล้วมาพิจารณามันจะเห็นโทษหมดเลย แต่ถ้ายัง
 พิจารณาไม่เป็นนะ เลวร้ายมาก ถ้าเลวร้ายมากนะ เพราะใจมันปลิ้นปล้อน ดีแต่ปาก ๆ ทำให้
 เสียหายมาก

แต่ถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจที่สะอาดบริสุทธิ์ ธรรมะจากพระโอษฐ์
 ธรรมะจากปากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปากที่เป็นธรรม ปากที่สะอาดบริสุทธิ์จะ
 เป็นคุณประโยชน์แก่สามโลกธาตุ เอวัง